

**PETICIJA ZA RASPISIVANJE REFERENDUMA O NATO SAVEZU
KRAJEM MJESECA I U ISTRI**

Vego: O ulasku u NATO trebaju odlučivati građani

PULA - Jeste li za to da Republika Hrvatska postane članica Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora? - pitanje je na koje bi svojim odgovorom stav o ulasku u NATO mogli pokazati hrvatski građani u slučaju da se o tome odlučuje na referendumu. Upravo se za to zalaže dvadesetak nevladinih udruga koje su prije nekoliko tjedana formirale Odbor za referendum o NATO-u. Tvrdi da se ne radi o anti-NATO kampanji, Lana Vego iz Centra za mirovne studije naglašava da je intencija tog odbora da se o tako važnom pitanju izjasne i hrvatski građani, a ne da odluka ostane isključivo na političarima i Hrvatskom saboru.

- Radi se o građanskoj inicijativi koja se nema namjeru izjašnjavati za ili protiv NATO-a, već isključivo želi dati priliku da se u donošenje tako važne odluke uključe i hrvatski građani. Odbor čini kritična masa ljudi koju je povezo interes da se o eventualnom ulasku u NATO odlučuje na referendumu. Cilj nam je u dva tjedna prikupiti deset posto potpisa od ukupnog broja birača u Hrvatskoj, koliko je po Ustavu potrebno da se raspiše referendum. Svjesni smo da je 420 tisuća potpisa velik korak, ali smo u konačnici uvjereni da će i ova inicijativa doprinijeti demokratizaciji hrvatskog društva, rekla je Vego.

Mreža udruga još nije do kraja formirana, a dosad su se u koordinaciju uključili Zelena Istra, GONG, Zelena akcija, CESI, Centar za mirovne studije, Centar za razvoj demokracije, Centar za mir i nenasilje, udruga Filmaktiv i drugi. Predsjednica Zelene Istre Dušica Radojčić veli da će se peticija potpisivati u Istri, no još nije definirano kada i gdje. Apelirala je na ostale civilne udruge u Istri da se prijkuže inicijativi.

Iako točan datum potpisivanja još nije poznat, pretpostavlja se da bi se potpisi građana mogli prikupljati baš u vrijeme summita NATO saveza u Bukureštu od 2. do 4. travnja, što bi akciju organizatora moglo dodatno aktualizirati. Udruge su uvjerenе da će uspjeti prikupiti potrebne potpise jer, po nekim anketama, više od 70 posto ispitanika smatra da o ulasku u NATO treba odlučivati putem referendumu. Na suradnju su pozvali i vjerske zajednice, kulturna društva te političke i apolitične organizacije.

O tome hoće li podržati inicijativu nevladinih udruga te smatraju li da o ulasku u NATO treba odlučivati na referendumu pitali smo i neke istarske političare. IDS-ovac Damir Kajin rekao je da nema ništa protiv te peticije, no da joj se neće pridružiti. Skeptičan o namjerama aktivista, Kajin smatra da su ovakve inicijative njihovo građansko pravo, no da u ovom slučaju prepoznaje određenu dozu politikanstva.

- Oni koji misle da bi Hrvatska mogla ući u Europ-

Damir Kajin (IDS) smatra da su ovakve inicijative građansko pravo udruga, ali sumnja da se iza svega krije politikanstvo • Silvano Hrelja (HSU) veli da bi to mogao biti test i za sutrašnji referendum o ulasku u Europsku uniju, dok Dino Kozlevac (SDP) kaže da se referendumu ne treba bojati • Marino Roce (HDZ) tvrdi da mišljenje javnosti treba ispitati dodatnim anketama, a referendum bi prouzročio nepotrebne troškove

O tome žele li referendum o ulasku u NATO moći će se izjasniti i Istrani

sku uniju bez da prije toga pristupi NATO-u obmanjuju javnost. Za mene je daleko važnije pitanje sudbine pripadnika hrvatskih postrojbi van Republike Hrvatske i misija hrvatskih snaga u Afganistanu. Bez da uđemo u EU, s vanjskim dugom koji će se popeti na 35,5 milijardi eura, možemo očekivati da ćemo biti gladni, a možda i bos, rekao je Kajin.

Naglasio je da Hrvatska po Ustavu nije obavezna raspisati referendum o ulasku u NATO. Komentirajući pozivnicu za ulazak u taj savez, koju Hrvatska očekuje početkom idućeg mjeseca u Bukureštu, rekao je da je to već gotova stvar.

- Svi mogu zagovarati teze o referendumu, no real-

no mislim da za to neće biti jedna politička opcija, bez obzira na ono što je zagovarala u predizborno vrijeme, smatra potpredsjednik IDS-a. Na pitanje zašto inicijativu udruga smatra politikanstvom, Kajin je odgovorio: »Da su kojim slučajem udruge preuzele odgovornost za vođenje ove zemlje, ne bi se na takav način poigravale s njenom budućnošću«.

Saborski zastupnik HSU-a Silvano Hrelja podržava aktivizam nevladinih udruga, a peticiju bi i osobno potpisao. Smatra da u Hrvatskoj treba uvesti kulturu referendumu iako nije pristalica da se o svemu i svačemu odlučuje na takav način.

- Ne vidim razloga zbog čega se o ulasku u NATO ne

bi izjašnjavali hrvatski građani. To bi ujedno mogao biti test i za sutrašnji referendum o ulasku u Europsku uniju, veli Hrelja.

Njegovo mišljenje dijeli i SDP-ovac Dino Kozlevac dodajući da je stav stranke po pitanju raspisivanja referenduma već otprije poznat.

-U programu SDP-a eksplisitno je naznačeno da se zalažemo za raspisivanje referenduma jer se radi o pitanju od nacionalnog interesa, o čemu se moraju izjasniti građani. Iako ne postoji zakonska obveza, to je potrebno učiniti i od toga ne treba bježati niti se toga bojati, veli Kozlevac. Dodao je da nema nikakvih zapreka da se i njegovo ime ne nađe među potpisnicima peticije.

Tajnik istarskog HDZ-a Marino Roce veli da po nekim anketama oko 60 posto građana podržava ulazak u NATO savez te da referendum nije potreban. Dodaje da bi mišljenje javnosti možda trebalo dodatno ispitati anketama, no raspisivanje referenduma samo bi prouzročilo nepotrebne troškove. Roce je na upit hoće li osobno potpisati peticiju odgovorio da to ovisi i o tome koja će udruga u Istri to provoditi. Kad je čuo da je Zelena Istra jedan od inicijatora, kategorički je rekao da u tom slučaju neće potpisati jer se po njegovu mišljenju radi o političkoj stranci.

D. BAŠIĆ-PALKOVIĆ

Za NATO gotovo 60 posto građana

Po najnovijem istraživanju nezavisne agencije za istraživanje tržišta Accent, provedenom na zahtjev Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, 59,3 posto građana podržava ulazak Hrvatske u NATO, 19,3 posto se tome protivi, dok je i dalje neodlučno 21,4 posto ispitanika, priopćila je jučer ta agencija.

Osnovni razlozi nepodržavanja ulaska u NATO su stav da taj savez nije potreban, općenito nepovjerenje u velike saveze te moguć odlazak naših vojnika u nesigurne strane zemlje.

Čak 72 posto ispitanika mišljenja je da će ulaskom Hrvatske u NATO koristiti i gospodarstvo. Od onih koji ne podržavaju ulazak u NATO njih 84 posto ipak smatra da će hrvatsko gospodarstvo imati određenu ili veliku korist od ulaska u taj savez.

Istraživanje je provedeno od 4. do 9. ožujka 2008. metodom CATI na reprezentativnom uzorku od 1.000 građana Republike Hrvatske. (Hina)